DJEČJI VRTIĆ
RIJEKA

Tel: ++385 51 209 945, Fax: ++385 51 209 979
Veslarska ulica 5, 51000 Rijeka, OIB: 30123739908, IBAN: HR2324020061100608465
web: http://rivrtici.hr, e-mail: info@rivrtici.hr

Kurikulum vrtića

za pedagošku 2018./2019. godinu

Rijeka, rujan 2018.

Kurikulum vrtića

za pedagošku 2018./2019. godinu

1. O nama

Dječji vrtić Rijeka je predškolska ustanova koja je do sada u svom sastavu imala pet Centara predškolskog odgoja (CPO Maestral, CPO Potok, CPO Sušak, CPO Turnić i CPO Zamet), unutar kojih je 31 podcentar na različitim lokacijama u gradu.

Kako je u tijeku proces reorganizacije koji bi trebao nastupiti 1.1.2019. godine kada će se od Dječjeg vrtića Rijeka odvojiti dvije predškolske ustanove („More" i „Sušak"), ova pedagoška godina predstavlja izvjesno prijelazno razdoblje. Naime, da bi se stručno - pedagoški rad i odgojno-obrazovna djelatnost nesmetano odvijali i da bi osigurali postupan i lakši prijelaz u novi organizacijski oblik rada, pedagoška 2018./2019. godinu počinje za ustanovu sa šest Centara.

Sjedište ustanove – uprava, nalazi se u samom centru grada na adresi Veslarska ulica 5.

Odgojno obrazovni rad temelji se na humanističko-razvojnoj koncepciji, a ostvaruje se u redovitom i posebnim programima s djecom od navršenih 6 mjeseci života do polaska u osnovnu školu. Uz redovite programe provode se posebni i specijalizirani programi.

Bogati vrtićki sadržaji

Temeljno ishodište svih programa čini Nacionalni kurikulum za rani i predškolsjki odgoj i obrazovanje. Svi programi u svom središtu imaju dijete i njegove potrebe te ih kreiramo pomno prateći interese djece, kao i interese roditelja korisnika usluga. Posebnu pozornost posvećujemo djeci jaslica i vrtića u periodu prilagodbe, početkom rujna, a i tijekom godine ako se radi o novoupisanoj djeci. Iskustvo je pokazalo da prilagodbu olakšava postupni dolazak, kraći boravak djeteta i boravak, uz odgajatelja, jednog od roditelja novog djeteta u skupini. U redovitom 10 satnom programu provode se i programi koji svojim sadržajima obogaćuju redovni program, a to su elementi Waldorfske i Reggio pedagogije, elementi programa Korak po korak, kao i Situacijskog pristupa te vrtića po mjeri djeteta tzv. Vrtića u skladu s dječjom prirodom. Njihova je posebnost u tome što su se integrirali u postojeće programe te postali dio standarda predškolskog odgoja u Dječjem vrtiću Rijeka.

2. Naša misija

Naš tim stručnih djelatnika posvećen je njezi, skrbi, odgoju i obrazovanju djece rane i predškolske dobi. Kontinuiranim naporima za osiguravanjem razvojno primjerenih poticaja i materijala djeci omogućujemo istraživanje i stvaranje, igru i učenje u stabilnom, sigurnom i stimulirajućem okruženju. Naše programe temeljimo na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.) s ciljem razvoja zdravog djeteta koje voli učiti i koje poštuje sebe i druge.

3. Naša vizija

Naša je vizija biti prepoznati kao najbolja ustanova za djecu rane i predškolski dobi koja podržava znatiželjno, samostalno i odgovorno dijete koje voli učiti i istraživati. Vizija nam je da u našoj ustanovi rade etični, talentirani i zadovoljni stručni djelatnici koji vole djecu i na raspolaganju su svakom djetetu i predani u podršci koju pružaju obiteljima djece.

Vrijednosti: zdravlje, odgovornost, obitelj, čovječnost i tolerancija

4. Načela i ciljevi

Tijekom proteklih godina razvoja ustanove značajne su pomake potaknuli raniji temeljni dokumenti: Koncepcija razvoja predškolskog odgoja i Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece, od 1991. godine, kao i Prijedlog koncepcije ranog odgoja i obrazovanja 2002. godine značajno su unaprijedili sustav predškolskog odgoja usmjeren na demokratizaciju i humanizaciju odgojno – obrazovnog procesa, a njihova provedba i primjena u praksi omogućena je i potpomognuta razumijevanjem Osnivača i Odjela gradske uprave za odgoj i školstvo. Novi iskorak u tom smislu predstavlja donošenje Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje 2014. godine.

Kurikulum Dječjega vrtića Rijeka utemeljen je na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i njime utvrđenim načelima. Načela, koja čine vrijednosna uporišta, dio su bitne sastavnice kojom se osigurava unutarnja usklađenost svih sastavnica kurikuluma i partnersko djelovanje sudionika u izradi i primjeni kurikuluma. Načela su:

- Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću
- Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom
- Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju
- Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse.

Temeljne vrijednosti koje ugrađujemo u ovaj dokument zacrtane su Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, a proizlaze iz opredijeljenosti hrvatske obrazovne politike za cjeloviti osobni razvoj djeteta, za čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne, materijalne i prirodne baštine Republike Hrvatske, za europski suživot te za stvaranje društva znanja i vrijednosti koje će omogućiti napredak i održivi razvoj. One su: znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija i kreativnost.

Na isti način Kurikulum Dječjeg vrtića Rijeka usmjeren je ka ostvarivanju ciljeva zacrtanih Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, a ovi se ciljevi odnose na: osiguravanje dobrobiti za dijete (osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit, obrazovna dobrobit, socijalna dobrobit) i cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta te razvoj kompetencija.

Djetetov razvoj počinje upoznavanjem samog sebe i otvara se u svijet i odnose s drugima. Svojim ćemo radom brinuti da osiguramo izazove koji će omogućiti raznolikost iskustava kojima će djeca uz vlastitu aktivnost stjecati znanja i iskustva o svijetu što ih okružuje, a istovremeno razvijati sposobnosti za razvoj uma i mašte, prosuđivanje i osjećaj odgovornosti.

Za uspješan odgoj djeteta značajan je odnos obitelji i ustanove, obitelj i vrtić u utjecaju na dijete međusobno se povezuju i isprepliću. U tom odnosu važna je podjela odgovornosti i različitih nadležnosti. U našem vrtiću posebno mjesto u radu zauzima građenje profesionalnih, suradničkih i partnerskih odnosa s roditeljima. U tom kontekstu osobit trud ulaže se u

stvaranje osobno i socijalno potkrepljujućih situacija za aktivnu i ravnopravnu interakciju i komunikaciju odgajatelja i roditelja.

Vrtić predstavljaju i zaposlenici koji svojim znanjem, kompetencijama, vrijednostima i kulturom življenja omogućuju kvalitetu življenja u vrtiću svoj djeci i ujedno razvijaju identitet i posebnost svakog pojedinca. Život i rad u vrtiću temelji se na međusobnoj odgovornosti i razvijanju kulture dijaloga usmjerenog na dobrobit djeteta, te kvalitetno reagiranje i konstruktivno rješavanje problema vezanih uz odgoj i razvoj djece.

5. Strategije učenja

Donošenjem strategije ovoga Kurikuluma teži se osiguranju uvjeta potrebnih za cjeloviti razvoj svakog djeteta.

Odgojno-obrazovne ishode donose odgojitelji i stručni suradnici poznavajući potrebe djece (tjelesne, emocionalne, spoznajne, socijalne, komunikacijske i sl.); te njihove individualne potencijale, a odnose se na razvoj temeljnih kompetencija: znanja, vještina, stavova, kreativnosti, inovativnosti, kritičkog mišljenja, inicijativnosti, estetskog vrednovanja, odgovornosti, odnosa prema sebi, drugima i okolini i dr. Pri tom je igra osnovni model učenja i cjelovitog razvoja djeteta.

To se postiže otvorenim didaktičko-metodičkim sustavom koji djeci i djelatnicima u odgoju i obrazovanju omogućuje slobodu u izboru sadržaja, metoda i oblika rada što je preduvjet razvoja kreativnog mišljenja, autonomije i odgovornosti. Pri tom je zadaća odraslih pružati odgovarajuće poticaje i inicijativu za suradničko učenje.

Način na koji potičemo aktivno i suradničko učenje djece jest konstantno stvaranje primjerenog okruženja. Stimulirajuće okruženje jest ono u kojem prevladavaju pozitivne društvene interakcije i međusobno povjerenje. U takvom okruženju djeca razvijaju socijalne vještine i kompetencije.

Odgajatelji podržavaju suradničko učenje djece kroz posebne strategije podrške, odnosno stvarajući prostorni i materijalni kontekst, vremenski, socijalno-emocionalni i sl., vodeći pri tom računa o spoznajama psihologije ranog razvoja. Ovdje su posebno važne činjenice da dijete u procesu aktivnog učenja samo inicira aktivnosti na temelju vlastitih interesa, samo bira materijale i odlučuje što će s njima činiti. U procesu aktivnog istraživanja materijala, tijekom kojeg dijete ima direktno iskustvo manipuliranja, preoblikovanja i kombiniranja, koristi se svim osjetilima, a svoje iskustvo verbalizira.

Strategije podrške ostvaruju se u različitim kontekstima.

Prostorno-materijalni kontekst:

Bogato i poticajno prostorno-materijalno okruženje omogućuje slobodan izbor aktivnosti djeci različitih interesa i razvojnih razina te međusobno stupanje u interakciju. Odgojitelj organizira prostor za igru djece u jasno prepoznatljive centre aktivnosti koji su djeci privlačni i ugodni za boravak, dajući osjećaj topline i sigurnosti. Materijali su složeni na dohvat djece, u dovoljnim količinama, primjereni razvojnim kompetencijama i interesima djece, sigurni, uredni i estetski vrijedni. Pravilno strukturiran prostor svojim rasporedom centara djeci omogućuje različite socijalne interakcije, u manjim ili većim grupama, ali istovremeno nudi priliku za osamu djeteta i njegovu samostalnu aktivnost. Kroz bogatu ponudu konkretnih i djetetu zanimljivih materijala potiče se aktivno konstruiranje znanja tj. učenje činjenjem. Raznovrsnost, dostupnost, količina i način ponude materijala promovira neovisnost i autonomiju učenja djeteta.

Vremenski kontekst:

Organizacija vremenskog konteksta je fleksibilna u smislu usklađivanja djetetovih potreba, interesa, njegovog biološkog ritma i rutine koju zahtjeva organizacija rada u vrtiću. U promišljanju vremenskog konteksta osnovno je načelo da svaki trenutak življenja djeteta u vrtiću ima jednaku važnost i jednak odgojno-obrazovni potencijal.

Komunikacijski kontekst:

U svrhu poticanja socio-emocionalnog razvoja kao temelja razvoja kompetentnog djeteta, odgojitelj razvija i njeguje empatijom vođenu komunikaciju s djetetom. Na taj način slijedi djetetove individualne potrebe i inicijativu. Odgojitelj je djetetu emocionalno dostupan, komunicira s njim na način da mu pruža osjećaj ohrabrenja i podrške , prijateljstva, po potrebi utjehe, razvijajući osjećaje bliskosti i privrženosti. To čini promatrajući i prateći djetetovo ponašanje, njegovu verbalnu i neverbalnu komunikaciju. Djetetovu prirodnu potrebu da istražuje, upoznaje i razumije vlastito okruženje, odgojitelj podržava svojom zainteresiranošću, entuzijazmom i oduševljenjem. To čini i verbaliziranjem djetetovih postupaka, postavljanjem otvorenih i poticajnih pitanja te dijeljenjem optimističnih opažanja o svemu što nas okružuje. Pokazujući poštovanje i radosno zanimanje za sve ono što kod djeteta izaziva divljenje i čuđenje, odgojitelj stvara bazu za razvoj mašte i stjecanje novih spoznaja i iskustava.

Socijalno-emocionalni kontekst:

Razvijajući djetetove vještine prepoznavanja emocija kod sebe i drugih, njihovog imenovanja i razumijevanja, odgojitelji osiguravaju okruženje u kojem djeca na siguran i prihvatljiv način mogu izraziti svoje emocije te kroz interakciju sa odraslima i vršnjacima postupno razvijati sposobnosti za regulaciju i upravljanje vlastitim emocijama.

S obzirom na važnost samoregulacije ponašanja, odgojitelj usmjerava i prema potrebi modificira ponašanje djeteta osiguravajući uvjete za stvaranje primjerenih oblika interakcije u skupini, dajući jasne upute, objašnjavajući posljedice pojedinih oblika ponašanja, dogovarajući jasna pravila te dajući jasne povratne informacije.

6. Programi

Programi odgoja i obrazovanja predškolske djece polaze od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti, koja se nalazi u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem, što čini bitan faktor djetetovog vlastitog razvoja.

U funkcionalnom smislu cjelovitih programa, koji ima za cilj poticanje i razvoj svih aktualnih i potencijalnih sposobnosti djeteta (tjelesnih, umnih, osjećajnih i društvenih), razvijamo i pojedinačne specijalizirane, komplementarne, interesne programe s ciljem poticanja razvoja pojedinih djetetovih sposobnosti.

REDOVITI CJELODNEVNI PROGRAM

Redoviti cjelodnevni program odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi provodi se u svim centrima predškolskog odgoja Dječjeg vrtića Rijeka.

Obilježja programa:

Osnovni cilj redovitog programa je *osiguravanje uvjeta za cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta te razvoj njegovih kompetencija*.

Temelji se na humanističkoj koncepciji, shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića te prihvaćanju integrirane prirode njegova učenja, koje se odvija u kontekstu odgojno-obrazovne ustanove. U skladu s *Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje*, program je usmjeren na razvoj različitih kompetencija djeteta, koje se poimaju kao razvojne i promatraju cjelovito, a potiču i procjenjuju individualno u odnosu na svako pojedino dijete.

Opći cilj i zadaće programa su osobna, emocionalna, tjelesna, obrazovna i socijalna dobrobit djeteta. U skladu s *Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja predškolske djece* polazište u organizaciji predškolske ustanove su posebna prava djeteta izražena u *Konvenciji o pravima djeteta* te jačanje obiteljskog konteksta odgoja.

Zadaće programa su:

- praćenje, prepoznavanje i primjereno odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djece te poticanje i osnaživanje temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje
- kreiranje poticajnog okruženja za cjeloviti razvoj djeteta te stvaranje suradničke kulture vrtića
- integriranje njege, zdravstvene zaštite i pravilne prehrane djece u cjelokupan odgojno-obrazovni proces
- izgradnja i njegovanje partnerskih odnosa vrtića i obitelji.

Namjena Programa:

Program je namijenjen djeci rane i predškolske dobi, a odvija se kao:

- cjelodnevni 10 satni program za djecu od 6 mjeseci do navršenih 12 mjeseci

- cjelodnevni 10 satni program za djecu od 1 godine do 3 godine
- cjelodnevni 10 satni program za djecu od 3 godine do polaska u školu
- cjelodnevni 10 satni program za djecu jasličke i vrtićke dobi - rad u smjenama
- poludnevni 6 satni program za djecu u Klinici za pedijatriju KBC-a na Kantridi

Nositelji programa:

U Dječjem vrtiću Rijeka neposredne zadaće odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi (od navršenih 6 mjeseci do polaska u osnovnu školu) provode odgojitelji. Stručni suradnici u Dječjem vrtiću Rijeka koji rade na unapređenju cjelokupnog odgojno-obrazovnog rada jesu pedagog, psiholog i edukacijski rehabilitator. Zdravstvena voditeljica je viša medicinska sestra koja radi na osiguravanju i unapređenju zaštite zdravlja djece i u timu sa stručnim suradnicima, ravnateljem, odgojiteljima, roditeljima i ostalim čimbenicima sudjeluje u ostvarivanju tih zadataka.

Način ostvarivanja Programa:

Redoviti program je cjeloviti razvojni program odgoja i obrazovanja djece u dobi od šest mjeseci do polaska u školu koji je namijenjen djeci za zadovoljavanje njihovih potreba i potreba roditelja. Dnevno trajanje programa je od 6,30 do 17,00 sati u svim podcentrima predškolskog odgoja Dječjeg vrtića Rijeka.

Za roditelje koji rade u smjenama organiziran je boravak djeteta prijepodne od 6,30 sati do 17,00 sati, a poslijepodne od 11,30 do 21,30. U skladu s njihovim potrebama organizira se boravak djeteta s dnevnom i / ili tjednom izmjenom smjena u PPO Potok – 2 jasličke skupine i 3 vrtićke skupine.

Za djecu pripadnike talijanske nacionalne manjine organiziran je odgojno-obrazovni program u trajanju od 10 sati koji se provodi na talijanskom jeziku u 6 vrtićkih skupina (PPO Gabbiano, Topolino, Belveder, Zvonimir Cviić, Mirta i Gardelin) te u jednoj jasličkoj skupini u PPO Mirta.

Za djecu koja borave u Klinici za pedijatriju KBC-a na Kantridi program se odvija od 10,00 do 18,00 sati.

PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA ZA DJECU PREDŠKOLSKE DOBI

Obilježja programa:

Program se ostvaruje uz suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa od 2004. godine.

Cilj programa:

Omogućiti djeci predškolskog uzrasta učenje engleskog jezika temeljeno na situacijskom pristupu učenju uz pomno pripremljenu poticajnu okolinu i stručnu podršku educiranih odgojitelja.

Zadaće:

- omogućiti poticajno okruženje koje će potaknuti želju djece za učenjem,
- osigurati kvalitetna didaktička sredstva i materijale za učenje jezika,
- strukturirati prostor koji omogućuje različite oblike interakcija među djecom,
- učenje jezika realizirati kroz igru,
- individualizirati rad s djecom prateći njihove potrebe i interese,
- izbor sadržaja učenja uskladiti s trenutnim interesom djece,
- osigurati fleksibilnost u svim segmentima rada,
- pratiti procese učenje djece i na osnovu praćenja definirati strategije,
- dokumentirati proces učenja,
- redovito informirati roditelje o realizaciji programa i dobrobiti za djecu,
- uključiti djecu i roditelje u sve segmente rada, planiranje, realizaciju i vrednovanje.

Uloga odgojitelja, voditelja programa ranog učenja engleskog jezika:

- poznavanje engleskog jezika, najmanje razina B2,
- poznavanje razvojnih karakteristika djece predškolskog uzrasta,
- kreiranje poticajnog okruženja za igru i učenje djece,
- poticanje cjelovitog razvoja djece,
- stvaranje kvalitetnih interakcijsko komunikacijskih veza i odnosa,
- koristiti suvremene metodičke pristupe radu,
- kvalitetno pratiti, dokumentirati i vrednovati odgojni obrazovni rad i ishode učenja,
- njegovanje partnerskih odnosa s roditeljima,
- ulaganje u profesionalni razvoj,

- suradnja sa sustručnjacima u svrhu podizanja razine kvalitete rada,
- suradnja s vanjskim čimbenicima radi sadržajnog bogaćenja programa

Način realizacije:

Program se realizira svakodnevno od 1. rujna do 31. lipnja, tijekom radnog vremena vrtića od 6.30 do 17 h.

Mjesta realizacije programa:

CPO Potok, PPO Potok – dvije odgojne skupine

CPO Zamet, PPO Krijesnica – jedna odgojna skupina

CPO Maestral, PPO Kvarner – jedna odgojna skupina

CPO Sušak, PPO Vežica – jedna odgojna skupina

PROGRAM RANOG UČENJA TALIJANSKOG JEZIKA

Obilježja programa

Program ranog učenja talijanskog jezika utemeljen je na humanističko-razvojnoj koncepciji odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi, prema kojoj svako dijete ima pravo na cjelovit rast i razvoj u skladu s vlastitim sposobnostima, potrebama i interesima.
Ciljevi, zadaće, načela i polazišta programa za rano učenje talijanskog jezika temeljena su na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.
Cilj programa:

- omogućiti učenje i upoznavanje stranog jezika i kulture od najranije dobi uz osiguravanje poticajnog okruženja u kojem će dijete spontano učiti talijanski jezik kroz svakodnevne situacije i aktivnosti u skladu sa svojim interesima i kompetencijama.

Zadaće programa:

- poticanje cjelovitog razvoja djeteta zadovoljavanjem osnovnih potreba i interesa te poticanjem razvoja kompetencija
- poticanje i podržavanje znatiželje i pozitivnog odnosa prema učenju talijanskog jezika
- senzibiliziranje djece za jezik, kulturu i običaje drugih naroda
- usvajanje pravilnog izgovora i intonacije uz razvoj sposobnosti razumijevanja i vještine komuniciranja na talijanskom jeziku
- razvijanje sposobnosti usvajanja i oblikovanja pojmova i predodžbi na talijanskom jeziku.

Namjena programa:

Program je namijenjen djeci predškolske dobi (od 3 godine do polaska u školu).

Nositelji:

Nositelji programa su odgojitelji djece rane i predškolske dobi koji su završili tečaj talijanskog jezika i stekli diplomu poznavanja talijanskog jezika – B2 stupnja.

Način ostvarivanja:

Program se provodi svakodnevno, od 1. rujna do 30. lipnja, od 6,30 do 17,00 sati u 1 vrtićkoj skupini u PPO-u Morčić i 1 vrtićkoj skupini u PPO-u Podmurvice.

REDOVNI PROGRAM OBOGAĆEN SPECIFIČNIM SADRŽAJIMA IZ SPORTA „IGROM DO SPORTA"

Obilježja programa: Program se ostvaruje na osnovi suglasnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Cilj: Zadovoljiti biotičku potrebu djeteta za kretanjem i igrom, osigurati uvjete za dobrobit djeteta te omogućiti usvajanje novih i unaprjeđivanje već postojećih znanja, vještina, vrijednosti i stavova, odnosno kompetencija u području tjelesnog vježbanja i zdravlja.

Zadaće:

- utjecaj na razvoj svijesti djeteta o dobrobiti svakodnevnog tjelesnog vježbanja na kvalitetu života i stvaranje navike vježbanja svaki dan
- stvaranje pozitivne slike o sebi (zadovoljstvo trenutnom aktivnošću i svojom ulogom u njoj, razvoj osobnih potencijala) i razvoj osobnog i socijalnog identiteta; razvoj pozitivnih osobina ličnosti: emocionalna stabilnost, otvorenost, ustrajnost, upornost, odgovornost, poštenje, pravednost, hrabrost, optimizam, samopouzdanje, tolerancija, asertivnost, empatija...
- razvijanje socijalnih kompetencija/vještina: komunikacijske vještine, upravljanje emocijama, interpersonalni odnosi, rješavanje problema, izgradnja samosvjesnosti, poticanje samovrednovanja, razvoj kritičkog mišljenja, iskustvo suradnje, poštovanja i tolerancije, spremnost na timski rad
- ostvarivanje prava na izbor aktivnosti i preuzimanje inicijative u ostvarivanju sadržaja (igre, opće pripremne vježbe, poligoni i dr. – dijete preuzima vođenje aktivnosti)
- razvijanje uloge aktivnoga građanina: odgovorno ponašanje prema sebi i drugima, moralna odgovornost, razumijevanje i prihvaćanje drugih i njihovih različitosti, osjećaj zadovoljstva u suradničkim interakcijama i aktivnostima
- zadovoljenje primarne potrebe za kretanjem
- utjecanje raznovrsnim sadržajima na proporcionalan omjer mišićne mase i potkožnog masnog tkiva
- stvaranje povoljnih uvjeta za rad funkcionalnih mehanizama organizma krvožilnog i dišnog sustava
- provođenje optimalne aktivacije mišića trupa
- pomaganje i poticanje optimalnog rasta i razvoja djeteta
- stjecanje i usavršavanje bazičnih motoričkih informacija koje imaju visok utilitet u

urgentnim i svakodnevnim životnim situacijama
- poticanje zdravih prehrambenih i higijenskih navika

Ishodi programa:
Sudjelovanjem u programu „Igrom do sporta" dijete stječe:

- pozitivan stav prema sportu/vježbanju i zdravom načinu života
- socijalne vještine (interakcija, suradnja, timski rad, tolerancija, zajedništvo)
- građanske kompetencije (moralna autonomija, prihvaćanje različitosti, sposobnost donošenja odluka i preuzimanja inicijative te sposobnost rješavanja problema i razvijen osjećaj za pravdu); kritičko mišljenje (usvajanje temeljnih znanja uz kontinuirano razvijanje vještina i sposobnosti dovodi do izgradnje stavova i vrijednosti važnih i ispravnih za vlastito ostvarivanje i dobrobit zajednice)
- pozitivne osobine ličnosti: samopouzdanje, samosvijest, osobno zadovoljstvo, kontrola emocija, odgovornost i samostalnost
- vještinu planiranja i vođenja aktivnosti tjelesnog vježbanja te vještinu analize i vrednovanja ostvarenog
- osjećaj uspješnosti kao motivaciju za daljnje aktivno i produktivno sudjelovanje
- spremnost za ostvarivanje potpuno novih (pozitivnih i kreativnih) sadržaja na vlastiti način – postojeća znanja i vještine ugrađuje u nove aktivnosti

Nositelji programa:

Uvjete provedbe programa prate, unaprjeđuju i vrednuju odgajatelji i kineziolog u suradnji s članovima stručnog tima.
Svi odgajatelji koji rade u skupinama gdje se provodi sportski program su, uz Zakonom predviđenu stručnu spremu, dodatno educirani i trajno se stručno usavršavaju.
Kineziolog je dijelom stručni suradnik za sportski program a dijelom sudjeluje i u neposrednom radu.

Mjesta provedbe:

PPO Drenova: 4 odgojne skupine

PPO Galeb: 2 odgojne skupine

PPO Krnjevo: 1 odgojna skupina

PPO Mavrica: 2 odgojne skupine

PPO Zamet: 4 odgojne skupine

UKUPNO: 13 odgojnih skupina s oko 270 upisane djece i 26 odgajatelja

Vježbanje se provodi četiri puta tjedno po programu koji zajedno planiraju i provode kineziolozi i odgajatelji polazeći od načela integriranog učenja i psihofizičkih i razvojnih

karakteristika dobi svakog pojedinog djeteta. Dnevno vrijeme vježbanja usklađeno je s potrebama i psihofizičkim karakteristikama djece, a traje od 30 – 45 min.

Vrednovanje programa:

Vrednovanje realiziramo na dvije razine:

A) Svrhovitost i učinkovitost provedbe programa vrednovat će se unutarnjim praćenjem. Odgajatelj vodi dokumentaciju o odgojno-obrazovnom procesu koja mu omogućuje produbljivanje znanja o individualnim i razvojnim značajkama svakog djeteta uključenog u program, te mu na taj način olakšava odabir primjerenih strategija i poticaja za podupiranje njegovog tjelesnog razvoja. Navedeno će se provoditi kroz bilješke o načinu kako dijete usvaja određene sportske elemente, biti će praćene fotografijama djece u igrama i aktivnostima, prikupljenim likovnim radovima i izjavama djece, a sve će to omogućiti uvid na koji način djeca uče i kako ih odgajatelj potiče i osnažuje. Takav način prikupljanja i dokumentiranja omogućava analizu aktivnosti i promišljanje novih sadržaja u svrhu unapređivanja programa.

Važni su i dokumenti za vrednovanje programa su:

- Godišnji plan i program
- Mjesečni plan i program
- Dnevni plan i evaluacija o provedenim aktivnostima
- Evidencija prisutnosti djece
- Dokumentaciju o suradnji s roditeljima
- Dokumentacija o suradnji s vanjskim čimbenicima
- Razvojne mape
- Godišnje izvješće o ostvarenju plana i programa
- Foto i video dokumentacija realizacije programa
- Video dokumentacija refleksivnih grupa

Unutarnji mehanizmi za osiguranje kvalitete programa:

- refleksije (samoevaluacija) između svih sudionika, tj. nositelja programa.
- razvijanje indikatora kvalitete
- anketiranje roditelja
- kontinuirano usavršavanje djelatnika (nositelja programa)

Kriteriji za vrednovanje

- kvaliteta sadržaja, kreativnost, inovativnost, edukativnost
- cjelovitost, usmjerenost na dijete, fleksibilnost programa
- stručne kompetencije provoditelja programa

B) Individualna postignuća polaznika programa vrednovat će se primjenom baterije testova

Kako bi se moglo sustavno i planski djelovati na tjelesni razvoj djece, na razvoj cjelokupnog antropološkog statusa, na fond i razinu motoričkih znanja i dostignuća nužno je stalno

provoditi praćenje i vrednovanje rada (utvrđivanje inicijalnog stanja svakog subjekta u procesu vježbanja, praćenje tranzitivnih stanja te utvrđivanje i analiza finalnih stanja).

Utvrđivanje stanja, praćenje i vrednovanje vršit će se primjenom baterije od dva testa za prostor morfoloških karakteristika i šest testova motoričkih sposobnosti. Pri izboru mjernih instrumenata vodilo se računa da su oni u praksi na uzrastu djece od četiri, pet i šest godina već primijenjeni i da su validirani.

2. Suradnjom s Učiteljskim fakultetom kroz procese praćenja, istraživanja analiziranja podataka dobivenih mjerenjem

Vremenik provedbe programa:

ORGANIZACIJSKI OBLICI RADA	SADRŽAJ	CILJEVI I ZADAĆE	VREMENIK
Usmjerena tjelesna aktivnost	**Biotička motorička znanja** - znanja za svladavanje prostora - znanja za svladavanje prepreka - znanja za svladavanje otpora - znanja za manipulaciju objektima	- stjecanje i usavršavanje bazičnih motoričkih informacija koje imaju visok utilitet u svakodnevnim životnim situacijama - pomagati optimalan rast i razvoj djece predškolske dobi	kontinuirano tijekom godinu
Usmjerena tjelesna aktivnost	**Specifičnafična motorička znanja:** - atletika - sportska gimnastika - plivanje - košarka	- stjecanje novih motoričkih znanja iz različitih kineziooloških aktivnosti (elementi sportova) - utjecati na razvitak mišićne mase i stvaranje optimalnih omjera svih morfoloških značajki - razvijati sposobnosti krvožilnog i dišnog sustava	kontinuirano tijekom godinu

	- rukomet - nogomet - odbojka - hokej - ritmičko-sportska gimnastika - borilački sportovi - tenis - biciklizam i Koturaljkanje	- utjecati na razvijanje bazičnih motoričkih sposobnosti (brzinu, koordinaciju, ravnotežu, preciznost, gibljivost i snagu)	
	Inicijalna i finalna provjeravanja	- praćenje i vrednovanje rada (utvrđivanje inicijalnog stanja svakog djeteta u procesu vježbanja, te utvrđivanje i analiza finalnih stanja)	Početkom i krajem provođenja programa – rujan/lipanj
Izleti / posjete	**Jednodnevni izleti:** **- sportska druženja u prirodi** **- na snijegu** **Posjete sportskim klubovima**	- boravak na svježem zraku, zadovoljenje potrebe za kretanjem, igrom i grupnom identifikacijom - doživljaj sportskih terena i primjena motoričkih znanja u stvarnim uvjetima	Rujan /svibanj Prosinac /siječanj

		- upoznavanje sa sportovima, sportskim disciplinama i sportašima	
	Susreti sa sportašima	- upoznavanje sa sportovima, sportskim disciplinama i sportašima	Tijekom godine
Priredbe	**Prezentacije rada**	- omogućiti djeci zadovoljenje potreba za afirmacijom, samovrednovanjem i samopoštovanjem - informirati roditelje o radu	Prosinac lipanj

REDOVITI PROGRAM OBOGAĆEN KATOLIČKIM VJERSKIM ODGOJEM

Obilježja programa:

U sklopu redovitog programa, u Dječjem vrtiću se provodi program koji svojim specifičnim sadržajima katoličkog vjerskog odgoja obogaćuje redoviti 10 satni program za koji je dobivena suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Ovaj program je usmjeren na ostvarivanje dobrobiti za dijete i razvoj ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje.

Cilj:

U skladu s ciljevima cjelovitog odgoja djeteta rane i predškolske dobi, njegovati i razvijati religioznu dimenziju djeteta, osposobljavajući ga, primjereno njegovoj dobi, za otkrivanje, prihvaćanje i življenje autentičnih vrednota Evanđelja u odnosu na sebe, drugoga te na poseban način Boga

Zadaće Programa :

- Pomagati djetetu da raste u povjerenju u samoga sebe i tako sve više postaje osoba
- Odgajati dijete za odgovorno ponašanje u svijetu koji ga okružuje;
- Pobuđivati u djetetu one duhovne snage kojima će na ispravan način doživljavati transcendentnost ljudskog života i svijeta uopće;
- Zadovoljiti djetetovu potrebu za "pripadanjem" i za "ljubavlju" te na temelju tog iskustva upućivati ga na odnos, susret i autentično približavanje Bogu;
- Pobuđivati dječje čuđenje i divljenje te iskrenu i duboku radost prema Bogu Stvoritelju

metodom stvaralačkog pripovijedanja i izražajnog čitanja biblijskih i književno-umjetničkih tekstova za predškolsku dob, komunikacijom sa simbolima, molitvenim izražavanjem i liturgijskim slavljenjem;

- Zadovoljiti djetetovu potrebu za uspostavljanjem autentičnog osobnog odnosa između njega i poruke vjere;
- Uvoditi dijete u prijateljsku komunikaciju s Bogom putem osobnoga molitvenog izražavanja;
- Razvijanje osjećaja povjerenja, zahvalnosti, darivanja, suosjećanja i suradnje s bližnjima;
- Osigurati djetetu kvalitetu življenja, razvijajući temeljne i bitne odrednice čovjekova "bitka" - ljepotu, istinu i dobrotu;
- Omogućiti djetetu da se susretne s dobrim primjerima, odnosno pozitivnim uzorima u životu svoje uže i šire okoline, koji ostvaruju ljudske i kršćanske vrednote, s ciljem integracije i ispravnog poistovjećivanja.
- Pomagati djetetu u uspostavljanju autentičnih odnosa s drugima, osobito različitima, koji imaju drugačije religiozne navike i ponašanja, u predškolskoj ustanovi i u životu uopće.

Program se provodi situacijski, prateći dječje interese i potrebe. Planirani poticaji nude se djetetu prema ritmu liturgijske godine, godišnjih doba i prema kršćanskim blagdanima, ističući njihovo autentično, a ne sekularizirano značenje. (osobito Dani kruha, Svi sveti, Sveti Nikola, Došašće, Božić, Korizma, Uskrs).

Pri tom sadržaji slijede tematske cjeline kroz godinu predložene u Programu katoličkog vjerskog odgoja djece rane i predškolske dobi, Zagreb, 2015. :

- Doček i prihvaćanje djece
- Stvoreni svijet i stvorenja u njemu
- Kraljevstvo Božje
- Božić- radost Isusova dolaska na svijet
- Isusovo djetinjstvo i život
- Otkrivanje tajne života
- U znaku vode i svjetla- ususret Uskrslom Isusu
- Majka
- Moja kršćanska zajednica -Crkva.

Ishodi Programa:

Kompetencije koje dijete stječe u aktivnom cjelovitom obogaćivanju postojećeg vlastitog iskustva imaju afirmativni trajni učinak na djetetov dugoročni cjelovit razvoj.

- Dijete stječe svijest o sebi kao osobi kroz svoje mogućnosti, ograničenja, osvještava svoj identitet te pozitivne osobine ličnosti.
- Ovladava vještinama potrebnim za uspostavljanje kvalitetnih odnosa s okolinom jačajući svoje socijalne kompetencije.

- Sposobno je sagledati zajednicu kao cjelinu u kojoj vlada međuovisnost svih koja svojim članovima osigurava određena prava, ali zahtijeva i odgovornosti svakoga za vlastite postupke.
- Usvaja temeljna znanja i spoznaje o povezanosti svega u svijetu svih ljudi njihova djelovanja ili nedjelovanja, svih živih bića, svekolike žive i nežive prirode.
- Religiozno iskustvo u komunikaciji s Bogom osjeća bezuvjetnu i neprolaznu ljubav i prihvaća je kao hranu koja njegovu biću pomaže da se skladno razvije kao osoba.

Namjena programa :

Program je namijenjen djeci od 3 godine do polaska u školu čiji roditelji pisanom suglasnošću iskazuju potrebu za katoličkim vjerskim odgojem.

Ovaj Program se integrira u redovite programe vrtića kao cjelodnevni program

PPO Potok- 1 odgojna skupina

PPO Rastočine – 1 odgojna skupina

PPO Gardelin- 1 odgojna skupina.

Nositelji programa :

Za stručno provođenje programa vjerskog odgoja zaduženi su osposobljeni i stručno kompetentni odgojitelji predškolske djece sa završenim jednogodišnjim teološko-katehetskim dopunskim studijem i kanonskim mandatom. Odgojiteljice u vjeri se trajno educiraju kroz individualno i zajedničko usavršavanje. Seminarima u organizaciji Povjerenstva za predškolski vjerski odgoj Nacionalnog katehetskog ureda HBK i AZOO.

Način vrednovanja:

Stručnu podršku daje stručni suradnik pedagog. Odgojitelji u vjeri provode vrednovanje vođenjem pedagoške dokumentacije odgojne skupine, izradom godišnjeg izvješća o radu, dokumentiranjem i analizom postignuća djece foto zapisa , dječjih radova itd., provođenjem refleksije i samorefleksije , kontinuiranim stručnim usavršavanjem, te upitnikom o zadovoljstvu roditelja provedenim programom.

REDOVITI PROGRAM OBOGAĆEN ELEMENTIMA WALDORFSKE PEDAGOGIJE

Obilježja programa

Cilj programa je poticanje zdravog i skladnog razvoja djetetovih tjelesnih, duševnih i duhovnih potencijala uvažavajući načela waldorfske pedagogije (individualizacija, uključivanje obitelji, sveobuhvatno shvaćanje, osposobljavanje osjetila i samoodgoj odgajatelja.

Zadaće programa obuhvaćaju oblikovanje prostora na načelima waldorfske pedagogije u funkciji poticanja cjelovitog razvoja djeteta, zadovoljavanje osnovnih tjelesnih potreba, razvoj samopouzdanja i osjećaja sigurnosti, uočavanje i poticanje razvoja djetetovih aktualnih i

potencijalnih sposobnosti i mogućnosti, poticanje svih 12 osjetila, poticanje stvaralačkih sposobnosti koje dijete spontano iskazuje te otkrivanje aktivne uloge roditelja.

Namjena programa

Program je namijenjen djeci u dobi od treće godine života do polaska u školu.

Nositelji programa

Nositelji programa su odgajatelji predškolske djece koji imaju završene dopunske edukacije za waldorfskog odgajatelja.

Način ostvarivanja programa

Redoviti program obogaćen elementima waldorfske pedagogije provodi se kao 10 satni program, svakodnevno od 1.9. do 30.6.u podcentru predškolskog odgoja Bulevard.
Sadržaj i vrijeme realizacije programa određuje smjena godišnjih doba. Godišnji ritam gradi se na temelju karakteristike godišnjih doba i svetkovina.

PROGRAM PREDŠKOLE

Obilježja programa i cilj:

Osigurati okružje (prostor, oprema, skupina vršnjaka, odrasle osobe, zbivanja, djelatnosti) u kojem će dijete u godini prije polaska u školu razviti svoje potencijale (tjelesne, osjećajne, izražajne i spoznajne mogućnosti) te kroz zadovoljenje djetetovih aktualnih interesa steći znanja, vještine i navike (u skladu s karakteristikama njegove dobi i osobnim karakteristikama) koje će mu pružiti sigurnost nužnu za savladavanje školskog programa i djelovanje u promijenjenim životnim uvjetima.

Programom se određuju zadaće (trajne, razvojne i posebne) i sadržaji odgojno - obrazovnog rada.

Namjena:

Predškola je namijenjena djeci u godini prije polaska u školu.

Nositelji:

Program s djecom ostvaruju odgajatelji (u suglasju sa zakonskim odredbama Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN, broj 10/97, 107/07 i 94/13, čl.24.)

Vrijeme ostvarivanja:

Od 1. listopada 2016. do 1. lipnja za predškolu integriranu u redoviti program te od 1. veljače do 1. lipnja za djecu koja nisu polaznici vrtića (ukupno 250 sati godišnje).

Mjesto:

Svi PPO-i Dječjeg vrtića Rijeka sa odgojnim skupinama u kojima se nalaze djeca u godini prije polaska u osnovnu školu, odnosno PPO-i u svakom CPO-u prema prispjelim prijavama djece koja nisu polaznici vrtića.

Način vrednovanja:

Vrednovanje i dokumentiranje programa vrše odgojitelji, stručni suradnici i ravnatelj. Načini provođenja vrednovanja:

- Vođenjem pedagoške dokumentacije odgojne skupine: dnevne, tjedne i tromjesečne evaluacije
- Dokumentiranjem postignuća djece: korištenjem foto i video zapisa, anegdotskih bilješki, dječjih radova, skala procjene
- Upitnicima za roditelje
- Redovitim analizama prakse na temelju dokumentacije

Nadogradnja programa:

Predviđena je nadogradnja Programa predškole u okvirnom iznosu od 10% od ukupnog broja sati trajanja programa, a ostvaruje se aktivnostima i sadržajima izvan vrtića koji su u skladu s interesima i potrebama djece i ciljevima Programa predškole :

- Izleti
- Kazališne predstave
- Posjete izložbama i muzejima
- Posjete gradskim znamenitostima
- Posjete obližnjoj osnovnoj školi
- Posjete Dječjoj knjižnici Stribor

7. Kraći programi

IGRAONICA ZA UČENJE ENGLESKOG JEZIKA

Obilježja programa

Cilj programa je stvarati adekvatne poticaje putem kojih će se kod djece probuditi interes i pozitivan odnos prema učenju stranog (engleskog) jezika.

Namjena programa

Specijalizirani kraći program Igraonice namijenjen je djeci predškolske dobi (od 4 godine do polaska u školu) polaznicima redovitog programa vrtića, s mogućnošću uključivanja i djece koja nisu polaznici vrtića.

Nositelji programa

Nositelj programa su odgajatelji predškolske djece stručno osposobljeni u području znanja engleskog jezika i položenim testom profesionalnog znanja za poučavanje engleskog jezika u ranoj dobi.

Način ostvarivanja programa

Program se provodi dva puta tjedno u trajanju od 40 minuta u PPO-ima Rastočine i Radost.

IGRALNE URICE – kraći program na slovenskom jeziku

Obilježja programa

Osnovni Cilj programa usmjeren je na senzibilizaciju djeteta za slovensko jezično područje te kulturu i tradiciju slovenskog naroda i to u skladu s ciljem Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, a to je cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta.

Zadaće koje polaze od humanističko razvojne koncepcije su određene razvojnim potrebama i mogućnostima djeteta i razvojem stvaralačkih sposobnosti, a specifična zadaća jest razvijanje kompetencije komuniciranja na slovenskom jeziku, dok su sadržaji i aktivnosti iz područja slovenskog jezika, umjetnosti i kulture.

Namjena programa

Program je namijenjen djeci pripadnicima slovenske nacionalne manjine, a otvoren i za sve ostale zainteresirane roditelje djece u dobi od četiri godine života do polaska u školu.

Nositelji programa

Odgojiteljica dječjeg vrtića koja provodi neposredne zadaće odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi s potrebnim kompetencijama znanja slovenskog jezika. Stručni tim: pedagog, psiholog, zdravstveni voditelj.

Način ostvarivanja programa

Program se provodi u popodnevnim satima (16,30), dva puta tjedno po jedan školski sat.

PPO Bulevard 1 skupina djece

Način vrednovanja

Dokumentiranje se ostvaruje kontinuiranim vođenjem pedagoške dokumentacije odgojne skupine, kao i dodatnim dokumentiranjem (fotografije, video zapisi, mape, bilješke). Vrednovanje koje uključuje i samovrednovanje: a) interno: prema indikatorima kvalitete DV i b) eksterno – u svrhu osiguranja optimalnih uvjeta i kvalitete rada. Odgajateljice izrađuju tromjesečnu i godišnju valorizaciju rada, a roditelji osvrt na provedbu programa.

8. Projekti

Projekti koji promiču multikulturalnost

DV Rijeka promišlja o važnosti uključivanja u EU projekte. Globalizacija, pojačana migracija stvaraju nove prilike i mogućnosti za učenje i napredak. Vrtić kao odgojno-obrazovna ustanova ima ključnu ulogu u pripremi djeteta za nove promjene suočavanje s novim izazovima. Multikulturalna budućnost kojom će postati europski građani može se približiti djetetu i obiteljima projektima kojima vrtić surađuje s drugim ustanovama Europske unije. Projektima se ostvaruje suradnja s predškolskim ustanovama iz drugih zemalja, razmjenjuju se iskustva s kolegama iz Europe. Kurikulum vrtića time postiže novu EU dimenziju. Suradnja se ostvaruje radom na zajedničkim projektima, konferencijskim pozivima, uzajamnim posjetima, sastancima i aktivnostima. Tako se stvaraju nova znanja, inovativni pristupi i podiže kvaliteta rada. DV Rijeka kontinuirano prati i sudjeluje u natječajima za edukaciju djelatnika koji su usmjereni na Europsku dimenziju.

SAY HELLO TO THE WORLD - POZDRAV SVIJETU

Skupina „Sparks" - „Iskrice", s ranim učenjem engleskog jezika iz podcentra predškolskog odgoja Vežica, se ove pedagoške godine uključila u međunarodni projekt „Say Hello to the World" – „Pozdrav svijetu".

Projekt je 2011. godine osnovao *FINI zavod Radeče, delo za mlade* iz Slovenije, s ciljem upoznavanja djece s drugim kulturama, običajima i jezicima kako bi se stvorile predispozicije za uvažavanje različitosti i prevladavanje stereotipa, predrasuda i netolerancije. Zadaće projekta su kod djece poticati razvoj empatije i altruizma, poticati odgoj za mir i nenasilno rješavanje sukoba, socijalne i građanske kompetencije, stvaralaštvo i kreativnost, poticati sudjelovanje i uključivanje u različite projekte od najranije dobi te povezivanje s djecom iz drugih dijelova svijeta putem aplikacije „My Hello", čime se potiče razvoj informatičke pismenosti.

Provođenje projekta u jednoj pedagoškoj godini traje otprilike šest mjeseci, a sadrži pet tema, takozvani program „Pet prstiju":

1. Javljanje: „To sam ja“

2. Javljanje: „Ja i moja obitelj“

3. Javljanje: „Ja i moj vrtić“

4. Javljanje: „Ja i moje mjesto“

5. Javljanje: „Ja i moja država“

6. Javljanje: Zaključak

Nakon svake obrađene teme, održava se video poziv s partnerskim vrtićem putem „My Hello“ aplikacije u kojem djeca uz pomoć odgojiteljica jedni drugima predstavljaju što su proteklog mjeseca radili u okviru zadanih tema.

ARTISTIC EXPRESSION AND HUMANIST VALUES – UMJETNIČKO IZRAŽAVANJE I HUMANISTIČKE VRIJEDNOSTI

Četiri podcentra predškolskog odgoja Drenova, Podmurvice, Potok i Rastočine su se uključili u međunarodni projekt „Umjetničko izražavanje i humanističke vrijednosti“. Projekt će trajati dvije godine i sufinanciran je sredstvima Europske unije programom Erasmus+.

Projekt je umjetničkog karaktera, usmjeren na komuniciranje putem umjetnosti uz uvažavanje humanističkih vrijednosti. Kao ishod projekta predviđa se mogućnost komuniciranja različitim oblicima umjetničkog izražavanja, koji su svima dostupni te ne postoji ograničenje u tom smislu. Prioritet će imati aktivnosti koje promoviraju što veći obuhvat i uključenost djece, različitost, jednakost i nediskriminaciju.

Aktivnosti integrirane u rad s djecom koje će biti obuhvaćene projektom su: „slikanjem do pomaganja, kreativnosti, zadovoljstva“; „keramikom do poštovanja, suradnje i održivosti“; „muzikom do snova i kulturne različitosti“; „papirom do uvažavanja i ambicije“; „glumom do altruizma, osjećajnosti i zajedništva“; „mobilima (origami) do održivosti i različitosti“. Provoditi će se u svim školama i vrtićima partnerima.

Projekt je pokrenut u suradnji s ustanovama iz nekoliko europskih država – iz Belgije - Institut Saint Joseph; (Libramont); iz Italije - Giovanni Falcone; (San giovanni la punta); iz Francuske – Les Platanes; (Saint Selve) i iz Španjolske - Nuestra Señora de la Consolacion; (Benicarló). Pokretač i nositelj projekta je Institut Saint Joseph iz Belgije, Libramont.

Suradnja s partnerima predviđena je videokonferencijama, transnacionalnim sastancima tijekom kojih će se izmjenjivati iskustva o provedenim aktivnostima, a aktivnosti će imati i praktičnu primjenu u partnerskim ustanovama. Tijekom mobilnosti, odgojitelji i nastavnici će testirati pripremljene aktivnosti u drugačijim uvjetima, odnosno s djecom koja ne govore istim jezikom kao oni, upoznati će se s umjetnošću regije te proširiti svoja postojeća iskustva.

Predviđena je organizacija izložbi od nastalih radova, kao i stvaranje aktivnosti koje će biti primjenjive na široj populaciji.

LE PAROLE IN RETE – RIJEČI U MREŽI

Početkom pedagoške godine 2017./18. započeo je s realizacijom projekt "Le parole in rete – Riječi u mreži" u podcentru Topolino gdje se provodi program za pripadnike talijanske nacionalne manjine.

Voditelj projekta je odgojiteljica Denise Zlobec iz DV "Girasole" iz Novigrada.

Predviđeni ciljevi koji će se ostvariti provedbom projekta su unapređivanje različitih oblika komunikacije, kao što su slušanje, poštivanje drugog u međusobnoj komunikaciji, razvijanje govora djeteta za što kvalitetniju verbalnu komunikaciju te upoznavanje i razmjena kulturnih vrijednosti i obogaćivanje istih.

Ideja projekta je da se sudionici – djeca i odgojitelji iz različitih zemalja, regija, gradova – povežu virtualnim putem, putem Skypa i tijekom svojih susreta komuniciraju na talijanskom jeziku. Time bi obogatili govor talijanskog jezika. Suradnja je ostvarena s vrtićem iz Novigrada, očekuje se pridruživanje vrtića iz Sardinije, Italija, a poziv je poslan vrtićima u Sloveniji, Trstu, Padovi, Malom Lošinju.

Projekti koji promiču zdrav način života

MALA PLANINARSKA ŠKOLA

Cilj programa je omogućiti djeci usvajanje zdravih životnih navika kretanja u prirodi i upoznavanje prirode neposrednim iskustvom.

Zadaće programa

- Stjecanje znanja o okolišu neposrednim iskustvom,
- Upoznavanje prirodne baštine našeg kraja,
- Upoznavanje biološke raznolikosti kraja u kojem živimo
- Usvajanje osnovnih znanja o sigurnosti boravka u prirodi,
- Razvoj motoričkih vještina (hodanja, trčanja, penjanja, preskakanja i sl.),
- Razvoj vještine, planiranja, predviđanja i vrednovanja,
- Razvoj sposobnosti donošenja odluka i odgovornog djelovanja,
- Razvoj vještina orijentacije u prirodi,
- Razvoj ekološke svijesti i odgovornog odnosa prema sebi, drugima i prirodi,
- Razvoj suradničkih odnosa s drugom djecom i odraslima,
- Uvažavanje različitosti i inkluzija djece s teškoćama.

Namjena

Projekt je namijenjen djeci predškolskog uzrasta, polaznicima CPO Turnić. Uključena djeca su u dobi od 4 godine do polaska u školu.

U projekt je uključeno oko 150 djece PPO Turnić, PPO Mavrica, PPO Krnjevo, PPO Zvonimir Cviić i PPO Pehlin.

Nositelji

U realizaciju projekta uključeni su odgojitelji CPO Turnić, zdravstvena voditeljica i pedagog. Svi djelatnici su završili dodatnu edukaciju opće planinarske škole. Pedagog i jedan odgojitelj su planinarski vodiči, pripravnici. U realizaciju projekta povremeno su uključeni i vanjski suradnici.

Način realizacije

Projekt se realizira u različitim formama: poludnevni, jednodnevni i višednevni odlasci u prirodu. Roditelji i djeca imaju mogućnost izbora vrste izleta ovisno o interesima i mogućnostima djece. Izleti se uglavnom u okolici grada Rijeke i Gorskom kotaru.

ŠUMSKI VRTIĆ

Obilježja projekta: Osigurava učenje djece u prirodnom okruženju

Cilj: Zadovoljiti potrebu djeteta za kretanjem i igrom, osigurati uvjete za dobrobit djeteta te omogućiti usvajanje novih i unaprjeđivanje već postojećih znanja, vještina, vrijednosti i stavova o prirodi i održivom razvoju u autentičnom prirodnom okruženju.

Zadaće:

- utjecaj na razvoj svijesti djeteta o dobrobiti svakodnevnog boravka u prirodi
- utjecaj na razvoj svijesti djeteta o pravu na život u zdravom okolišu
- organizirani odlasci i boravci u šumi 1 – 2 puta tjedno
- razvoj ekoloških znanja, vrijednosti i kompetencija
- briga o okolišu
- stvaranje pozitivne slike o sebi (zadovoljstvo trenutnom aktivnošću i svojom ulogom u njoj, razvoj osobnih potencijala) i razvoj osobnog i socijalnog identiteta; razvoj pozitivnih osobina ličnosti: emocionalna stabilnost, otvorenost, ustrajnost, upornost, odgovornost, poštenje, pravednost, hrabrost, optimizam, samopouzdanje, tolerancija, asertivnost, empatija...
- razvijanje socijalnih kompetencija/vještina: komunikacijske vještine, upravljanje emocijama, interpersonalni odnosi, rješavanje problema, izgradnja samosvjesnosti, poticanje samovrednovanja, razvoj kritičkog mišljenja, iskustvo suradnje, poštovanja i tolerancije, spremnost na timski rad
- ostvarivanje prava na izbor aktivnosti i preuzimanje inicijative u ostvarivanju sadržaja

- razvijanje uloge aktivnoga građanina: odgovorno ponašanje prema sebi i drugima, moralna odgovornost, razumijevanje i prihvaćanje drugih i njihovih različitosti, osjećaj zadovoljstva u suradničkim interakcijama i aktivnostima
- boravak u šumi potiče razvoj novih projekata i područja istraživanja: razvoj novih igara i drugačijih interesa: šumski bonton, hotel za kukce, očuvanje prirodnih resursa: Bara Lokvica i Mistraž...

Mjesta provedbe:

PPO Drenova: 2 odgojne skupine

PPO Mavrica: 1 odgojna skupine

PROJEKT ZDRAVE PREHRANE

Cilj:

Pravilnom, kvalitetnom, raznovrsnom i kontroliranom prehranom prvenstveno zaštititi zdravlje djece, poticati njihov optimalni rast i razvoj te pridonijeti stjecanju pozitivnih prehrambenih navika od najranije životne dobi.

Prehrana djece u dječjem vrtiću temelji se na dobro planiranim, raznovrsnim, energetski izbalansiranim te estetski osmišljenim obrocima. Od 1986. godine kada je potpisan prvi ugovor sa tadašnjim ZZZZ Rijeka, intenzivnije se pristupilo uvođenju zdravijih namirnica. Uvedene su: raznovrsne žitarice (pšenične klice, zobene pahuljice, proso), mahunarke (leća, slanutak), maslinovo ulje, sezonsko voće i povrće.

Planiranje prehrane djece predškolske dobi temeljiti će se sukladno Izmjenama i dopunama Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjem vrtiću (NN 121/07).

Zadaće:

- Izrada Jelovnika DV Rijeka dva puta godišnje (Jelovnik jesen- zima, proljeće- ljeto)
- Izrada Jelovnika za djecu u dobi od 6-12mj, (Jelovnik jesen- zima, proljeće- ljeto)
- Izrada Jelovnika za djecu u dobi od 12mj do polaska u školu (Jelovnik jesen- zima, proljeće- ljeto)
- Planiranje prehrane djece u specifičnim uvjetima: proslava dječjih rođendana, izleti, zimovanja
- Prilagodba postojećeg jelovnika prema zdravstvenim potrebama djeteta
- Provoditi kontinuiranu edukaciju odgojitelja, kuhara, ekonoma i ostalih zaposlenika
- Provoditi edukaciju roditelja

Pravilnom prehranom utjecati na smanjenje pretilosti, neuhranjenosti i pojave karijesa.

Nositelji

Odgojitelji, kuhari, ekonomi, zdravstvene voditeljice i nutricionisti NZZJZ Rijeka

Način ostvarivanja

- Tjedna izmjena Jelovnika (četiri tipa)
- Implementacija HACCP sustava
- Suradnja s NZZJZ PGŽ (mikrobiološka i kemijska analiza hrane, ispitivanje energetske i prehrambene vrijednosti cjelodnevnih obroka)

Svakodnevno djeci omogućavamo:

- uravnoteženu prehranu kroz 4 obroka (dva glavna obroka i dva međuobroka)
- prednost dajemo svježim i sezonskim namirnicama
- kontinuirano potičemo djecu na usvajanje pravilnih prehrambenih navika
- koristimo umjereno masnoće i slastice
- potičemo djecu na dovoljno uzimanje vode i nezaslađenih napitaka

Vrijeme ostvarivanja- Vremenik

Svakodnevno tijekom pedagoške godine.

Način vrednovanja

- 4xgodišnje uzimaju se cjelodnevni obroci na kemijsku analizu i sadržaj prehrambenih tvari te učešće prehrambenih tvari u ukupnoj energetskoj vrijednosti uzorkovanog obroka
- 4xgodišnje praćenje mikrobiološke čistoće obroka i posuđa
- antropometrijsko mjerenje visine i težine djece tijekom pedagoške godine

PROJEKT UNAPREĐENJA ORALNOG ZDRAVLJA DJECE

Dječji vrtić Rijeka u suradnji sa NZZJZ PGŽ uključio se u provedbu Projekta Unapređenje oralnog zdravlja djece i mladih u PGŽ, s ciljem promicanja stvaranja navike četkanja zuba. Projekt se provodi u DV Rijeka od 2013. godine.

Cilj :

Promicati važnost brige o oralnom zdravlju kod djece.

Pravilnom i uravnoteženom prehranom, s niskim udjelom unosa šećera te primjenom zdravih međuobroka, utječemo na unapređenje oralnog zdravlje kod djece.

Poticati provođenje zdravih dječjih rođendana (bez slatkiša i grickalica), dovoljno uzimanje vode i nezaslađenih napitaka.

Zadaće :

- Provoditi edukaciju djece o pravilnoj prehrani
- Provoditi edukaciju djece i odgojitelja o važnosti održavanja oralne higijene

Nositelji:

Djeca, roditelji, odgojitelji, zdravstvene voditeljice, kuhari i vanjski suradnici.

Način ostvarivanja

- Četkanje zuba u skupinama gdje za to postoje uvjeti
- Promocija pravilne prehrane
- Suradnja sa roditeljima
- Suradnja s NZZJZ PGŽ
- Suradnja s Medicinskim fakultetom u Rijeci

9. Posebni programi

PROGRAMI ODGOJA I NAOBRAZBE DJECE PREDŠKOLSKE DOBI S POSEBNIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM POTREBAMA

Obilježja programa

Programi za djecu predškolske dobi s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama nastali su na temelju javnih potreba i u Dječjem vrtiću Rijeka provode se za djecu s teškoćama u razvoju i darovitu djecu. Programi su verificirani od strane Ministarstva, a usklađeni su s Državnim pedagoškim standardima.

Programi rada za djecu s teškoćama u razvoju provode se s djecom starosne dobi od tri godine do polaska u školu i to uključivanjem djece u :

1. odgojno-obrazovne skupine s redovitim programom
2. odgojno-obrazovne skupine s posebnim programom

U odgojno-obrazovne skupine s redovitim programom uključuju se djeca s teškoćama u razvoju kojima se može osigurati dobrobit i poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja uz stvaranje potrebnih specifičnih uvjeta, na temelju mišljenja upisnog povjerenstva i stručnog tima ustanove, a uzimajući u obzir medicinske i druge nalaze. Poseban naglasak u provođenju redovitih programa stavljen je na poštivanje dječjih prava - pravo djeteta na igru i učenje s vršnjacima, pravo da bude poštovano u cjelini te da mu bude pružena podrška potrebna za razvoj osobnih kompetencija koje će mu pomoći da živi kvalitetnim životom i postane ravnopravni član lokalne zajednice.

U odgojno-obrazovne skupine s posebnim programom uključuju se djeca s većim teškoćama u razvoju kojima se vrsta i stupanj teškoće utvrđuje prema posebnim propisima iz područja socijalne skrbi (Jedinstveno tijelo vještačenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom).

Svako dijete razvija se u skladu sa svojim individualnim sposobnostima i mogućnostima te uči na način koji je za njega smislen i svrhovit. Provedbom programa omogućava se istodobna stimulacija motornog, senzornog, govornog, intelektualnog, emocionalnog i socijalnog područja na dobrobit djeteta s teškoćama u razvoju. Na temelju praćenja djeteta planiraju se

svakodnevne aktivnosti usmjerene razvoju komunikacijskih i socijalnih vještina vršnjačkom podrškom.

Posebnost ostvarivanja posebnih programa za djecu s teškoćama u razvoju Dječjeg vrtića Rijeka su redovne skupine u kojima su uključena djeca s teškoćama u razvoju uz svakodnevnu podršku edukacijskog rehabilitatora. Djeci se pruža podrška u skladu s njihovim sposobnostima i mogućnostima stvaranjem uvjeta za što uspješnije funkcioniranje u skupini vršnjaka i razvoju osjećaja zajedništva i pripadnosti.

Važan naglasak stavlja se na njegovanje i poticanje partnerskih odnosa s roditeljima te otvorenoj, podržavajućoj i ravnopravnoj komunikaciji s ciljem osiguravanja potpore djetetovom cjelovitom razvoju. Roditelji se podržavaju i osnažuju u svojoj ulozi te aktivno uključuju u planiranje i ostvarivanje individualnih ciljeva programa.

Cilj cjelokupnog programa je osnaživanje svih aspekata dječje osobnosti: od primjerenog uspostavljanja kontakta s okolinom, izgrađivanja osobne autonomije, stjecanja primjerenih znanja, vještina i sposobnosti, navika, vrijednosti i stavova, do pripremanja za daljnji odgoj i obrazovanje.

Program rada za darovitu djecu provodi se s djecom u svim odgojno-obrazovnim skupinama koju su njihovi roditelji, odgajatelji ili stručni suradnici u vrtiću prepoznali kao potencijalno darovite. Cilj programa je prepoznavanje i zadovoljavanje specifičnih odgojno-obrazovnih potreba potencijalno darovitog djeteta.

Namjena programa

U Dječjem vrtiću Rijeka provode se slijedeći programi odgoja i obrazovanja za djecu s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama:

- Program za djecu s motoričkim teškoćama
- Program za djecu sa smanjenim intelektualnim sposobnostima
- Program za djecu s poremećajem iz spektra autizma

U radu s djecom s teškoćama u razvoju u *redovitim* programima, uz opće ciljeve i zadaće predškolskog odgoja, ostvaruju se i specifični ciljevi i zadaće proizašli iz individualnog odgojno-obrazovnog plana.
Uz opće ciljeve i zadatke predškolskog odgoja, *posebni* programi ranog i predškolskog odgoja djece s većim teškoćama u razvoju predviđaju ostvarenje slijedećih specifičnih ciljeva i zadataka:
- ublažavanje posljedica primarnog oštećenja i sprečavanje nastajanja sekundarnih teškoća
- razvoj očuvanih potencijala kroz habilitacijske i rehabilitacijske postupke i tretmane edukacijskog rehabilitatora, logopeda, fizioterapeuta, psihologa
- osiguravanje uvjeta za djelomičnu ili potpunu integraciju u užu i širu socijalnu okolinu

- pružanje stručne pomoći roditeljima i obitelji

U radu s darovitom djecom, uz opći cilj poticanja maksimalnog razvoja svih razvojnih područja, predviđa se ostvarenje slijedećih specifičnih ciljeva i zadaća:
- poticanje djeteta na samostalno otkrivanje, razmišljanje, povezivanje, provjeravanje i zaključivanje
- poticanje kreativnog mišljenja i ponašanja
- poticanje socio-emocionalnog razvoja
- pružanje stručne pomoći roditeljima

Nositelji programa

Predškolske programe za djecu s teškoćama u razvoju ostvaruju stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila raznih usmjerenja i odgajatelji u suradnji s članovima stručnog tima (pedagozi, psiholozi i zdravstveni voditelji), fizioterapeutima i pomoćnim radnicima za njegu, skrb i pratnju.

Predškolski program za darovitu djecu ostvaruju odgajatelji uz suradnju sa stručnim timom ustanove.

Način ostvarivanja programa

Programi za djecu s većim teškoćama u razvoju provode se u tri Centra predškolskog odgoja u DV Rijeka:

1. Program rada za djecu s motoričkim teškoćama provodi se u CPO Turnić/PPO Krnjevo
2. Program rada za djecu sa smanjenim intelektualnim sposobnostima provodi se u CPO Sušak/PPO Veseljko
3. Program za djecu s poremećajem iz spektra autizma provodi se CPO Maestral/PPO Maestral te u CPO Sušak/PPO Đurđice

Program za darovitu djecu provodi se u svim odgojno-obrazovnim skupinama.

Programi odgoja i obrazovanja djece s posebnim potrebama, s obzirom na trajanje, provode se kao cjelodnevni programi.

Vremenik provedbe programa

- tijekom godine praćenjem provedbe bitnih zadaća i razvojnog plana Ustanove i ostvarivanjem individualnih programa rada

Vrednovanje provedbe programa

- kroz dnevna, tjedna, tromjesečna, godišnja planiranja i zapažanja
- praćenjem napretka djece s posebnim potrebama kroz skale, upitnike, liste procjene

- refleksija i samorefleksija odgajatelja i stručnih suradnika

PROGRAM „U BOLNICI NISI SAM"

Obilježja programa

Odgojno-obrazovni rad vrtića pri Dječjoj Bolnici Kantrida temelji se na humanističko-razvojnoj koncepciji, a temeljno ishodište programa čini Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Cilj Programa je promicanje i primjena humanizacije bolničkog smještaja i liječenja djece, kao i nastojanja da djeca unatoč hospitalizaciji imaju uvjete za očuvanje i unapređenje svog tjelesnog, psihomotornog i socijalnog razvoja.

Namjena programa

Program je namijenjen hospitaliziranoj djeci rane i predškolske dobi (do polaska u osnovnu školu) kojim osiguravamo djeci kvalitetan proces igre, odgoja i učenja. Provodi se u prostoru vrtića, igraonice i unutar bolničkih odjela uvažavajući zdravstveno stanje, mogućnosti i potrebe svakog pojedinog djeteta.

Nositelji programa

Program provode tri odgojitelja djece rane i predškolske dobi.

Način ostvarivanja programa

Dnevno trajanje programa je od 10,30 h – 18,00 h s fleksibilnim izmjenama smjena tri odgojitelja u prostoru vrtića i na odjelima, ovisno o broju hospitalizirane djece. Organizacija provedbe programa prilagođava se potrebama djece i obitelji tijekom liječenja, osiguravajući pritom uvjete za cjelovit razvoj i učenje djece.

Vrednovanje

Samovrednovanje i vrednovanje polazna je osnova za procjenu kvalitete rada i unošenja promjena s ciljem unaprjeđenja prakse. Načini provođenja samovrednovanja i vrednovanja su: vođenje pedagoške dokumentacije odgojne skupine, izrada i prezentacija polugodišnjeg i godišnjeg izvješća o radu, dokumentiranje odgojno – obrazovnog rada, provođenje refleksija i samorefleksija te kontinuirano stručno usavršavanje.

PROGRAM PRIMJENE POTPOMOGNUTE KOMUNIKACIJE KAO METODE RANE INTERVENCIJE

Stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila i psiholozi iz DV Rijeka su uključeni u program Izgradnja nacionalnih kapaciteta za primjenu potpomognute komunikacije kao metode rane intervencije za djecu od 0 do 8 godina s razvojnim odstupanjima/teškoćama. Predavanja i mentoriranja su održavana od ožujka do rujna 2017.

Teme edukacije su obuhvatile načela rane intervencije i timskog rada, obilježja razvojnih profila i načine njihovog prepoznavanja, određivanje intervencijskih ciljeva i odabir metoda potpomognute

komunikacije, pregled postojećih ICT rješenja i asistivnih tehnologija te pronalaženje odgovarajućeg ICT i asistivnog rješenja za poticanje individualnih potreba djeteta.

Glavni ciljevi programa su jačanje kapaciteta stručnjaka koji rade u zdravstvenim ustanovama, ustanovama socijalne skrbi te organizacijama civilnog društva za sustavnu primjenu potpomognute komunikacije u radu s djecom s razvojnim odstupanjima/teškoćama od 0 do 8 godina te unaprjeđenje dostupnosti asistivne tehnologije i primjerene podrške za djecu s razvojnim odstupanjima/teškoćama od 0 do 8 godina.

U okviru programa DV Rijeka je dobio donaciju asistivne tehnologije, tehničke opreme, testova i edukacije u vrijednosti od 26000 kuna.

10. Razvijanje partnerstva s roditeljima

Suradnja i građenje profesionalnih odnosa među djelatnicima vrtića i roditeljima predstavlja put prema:

- razvoju partnerstva u podržavanju kvalitetne komunikacije usmjerene na dobrobit djeteta
- rješavanju problema vezanih za odgoj i razvoj
- poticanju aktivnog sudjelovanja roditelja u realizaciji programa vrtića
- osnaživanju roditeljske kompetencije stjecanjem znanja i vještina potrebnih za odgoj djece.

Partnerstvo s roditeljima predstavlja proces konstantne refleksije, ispitivanja, rasprava te evaluacija unutar zajednice vrtića i roditelja.
Jedno od mjerila kvalitete ustanove je mogućnost i način sudjelovanja roditelja u radu i organizaciji predškolske ustanove.
Roditelji imaju pravo tražiti i dobiti informacije i/ili stručne savjete vezane uz djetetov rast i razvoj, odgojne postupke, aktivnosti u skupini i dr. te sudjelovati u djetetovom životu u vrtiću.
Razmjenom i prezentiranjem primjera dobre prakse i iz ovoga područja, planiramo proširiti ovaj način roditeljskog utjecaja na život i rad u vrtiću.
S druge strane, osnažujemo roditeljske kompetencije i promičemo pozitivno roditeljstvo. U planiranju unapređenja suradnje s roditeljima kao partnera u odgojno-obrazovnom procesu uvažavamo činjenicu da suvremene društvene promjene postavljaju pred roditelje nove izazove u ispunjavanju roditeljskih odgovornosti. Promjene se odnose na razumijevanje prirode djeteta, uloge roditelja i procesa socijalizacije. Prepoznajući važnost i zahtjevnost suvremenog roditeljstva, Vijeće Europe (kao organizacija koja promiče i štiti ljudska prava) izradilo je dokumente čija je namjera podržati roditelje u nošenju sa spomenutim izazovima. Najvažniji dokument je "Preporuka Odbora ministara državama članicama o politici potpore pozitivnom roditeljstvu". Ovi dokumenti predstavljaju poticaj i prilog stvaranju novog razumijevanja roditeljstva te novih standarda podrške roditeljstvu u Europi. Određenje roditeljstva u najboljem interesu djeteta temelji se na 4 skupa roditeljskih ponašanja koja su vezana uz razvojne potrebe i prava djeteta (Pečnik, 2007):

a) Brižno, njegujuće, osjetljivo ponašanje odgovara na djetetovu potrebu za emocionalnom toplinom i pruža "sigurnu bazu'.'

b) Pružanje strukture i usmjeravanja djetetu daju osjećaj sigurnosti i predvidivosti te mu omogućuju razvoj osobne i društvene odgovornosti.
c) Uvažavanje djetetove osobnosti odgovara na potrebu i pravo djeteta da ga se vidi, čuje i poštuje kao osobu.
d) Osnaživanje se odnosi na omogućavanje jačanja djetetovog osjećaja kompetentnosti, osobne kontrole i djelotvornosti.

Spomenuta roditeljska ponašanja podupiru zadovoljavanje temeljnih psiholoških potreba djeteta – za povezanošću, kompetentnošću i autonomijom (Grolnick i sur., 1997). UN Konvencija o pravima djeteta ističe i pravo roditelja na podršku u ispunjavanju roditeljskih odgovornosti. Spomenuta Preporuka Vijeća Europe stoga poziva odgojno-obrazovne institucije da se osiguraju potrebni uvjeti i podrška roditeljstvu u vidu partnerskog, neprosuđujućeg i nestigmatizirajućeg pristupa roditeljima i djeci.

PROGRAM RADIONICA ZA RODITELJE „RASTIMO ZAJEDNO"

Obilježja programa

Program poticanja pozitivnog roditeljstva „Rastimo zajedno" provodi se u Republici Hrvatskoj od 2008. godine. Program je nastao u okviru nacionalne UNICEF-ove kampanje „Prve 3 su najvažnije". DV Rijeka uključen je u provedbu od samih početaka, a od 2011. godine osposobljen je veći broj voditelja te se redovito provodi u svim Centrima predškolskog odgoja.

Cilj programa

Cilj programa radionica je osnaživanje roditelja i jačanje njihovih kompetencija, čime se osigurava podrška društvene zajednice roditeljima u ostvarivanju roditeljske uloge.

U radionicama se gradi poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji međusobno te s voditeljicama radionica razmjenjuju osobna iskustva i ideje o roditeljstvu, o načinima na koje se odnose prema svojem djetetu. Upoznaju bolje sebe kao roditelja, istražuju svoja roditeljska uvjerenja i ponašanja te upoznaju i druge načine odnošenja prema djetetu.

Zadaće programa

Zadaće programa obuhvaćaju upoznavanje sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, podršku roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja). Zadaće obuhvaćaju učenje o: potrebama djece i roditelja te načinima njihovog zadovoljavanja, razvojnim karakteristikama pojedine dobi, načinima komunikacije, dječjim i roditeljskim odgovornostima, kao i preispitivanje osobnih vrijednosti u podlozi vlastitog roditeljstva.

Namjena programa

Program radionica za roditelje „Rastimo zajedno" namijenjen je roditeljima najmlađe djece u dobi do četiri godine života. Svrha mu je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj kako roditelja, tako i djeteta.

Nositelji programa

Radionice provode posebno educirani voditeljski timovi stručnjaka za podršku ranom razvoju (dvije ili tri voditeljice različitih profila - psiholog, pedagog, edukacijski rehabilitator, odgajatelj).

Način ostvarivanja programa

Program radionica za roditelje „Rastimo zajedno" provodi se u jedanaest radionica, jednom tjedno u trajanju od dva sata. Radionice se baziraju na pristupu osnaživanja roditelja kroz partnerski odnos voditeljica i roditelja.

Vrednovanje

Vrednovanje se temelji na kvalitativnim i kvantitativnim podacima prikupljenim od roditelja i voditelja tijekom i po završetku programa. Prate se komentari i percipirana dobit roditelja te iskustvo voditelja u radu. Roditelji sudionici ispunjavaju upitnik za roditelje prije i poslije cijelog ciklusa radionica, kao i Evaluacijski upitnik po završetku ciklusa radionica.

PROGRAM RADIONICA ZA RODITELJE DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU „RASTIMO ZAJEDNO" PLUS

Obilježja programa

Program radionica za roditelje djece s teškoćama u razvoju nastao je kao nadopuna programu poticanja pozitivnog roditeljstva „Rastimo zajedno", a koji se provodi u Republici Hrvatskoj od 2008. godine. U Dječjem vrtiću Rijeka redovni „Rastimo zajedno" program provodi se od 2009., a „Rastimo zajedno Plus" od 2014. godine.

Cilj programa

Cilj programa radionica je osnaživanje roditelja i jačanje njihovih kompetencija, čime se osigurava podrška društvene zajednice roditeljima u ostvarivanju roditeljske uloge.

U radionicama se gradi poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji međusobno te s voditeljicama radionica razmjenjuju osobna iskustva i ideje o roditeljstvu, o načinima na koje se odnose prema svojem djetetu. Upoznaju bolje sebe kao roditelja, istražuju svoja roditeljska uvjerenja i ponašanja te upoznaju i druge načine odnošenja prema djetetu.

Obzirom na otežane uvjete roditeljstva djece s teškoćama u razvoju, cilj je i pružiti roditeljima dodatnu stručnu pomoć te osigurati grupnu potporu.

Zadaće programa

Zadaće programa obuhvaćaju upoznavanje sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, podršku roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja). Zadaće obuhvaćaju učenje o: potrebama djece i roditelja te načinima njihovog zadovoljavanja, razvojnim karakteristikama pojedine dobi, načinima komunikacije, dječjim i roditeljskim odgovornostima, kao i preispitivanje osobnih vrijednosti u podlozi vlastitog roditeljstva. Također, program se bavi i dodatnim zahtjevima roditeljstva djece s teškoćama (u odnosu na dijete, članove obitelji i zajednicu te u odnosu na institucije, odnosno sustav).

Namjena programa

Program radionica s roditeljima "Rastimo zajedno Plus" namijenjen je roditeljima djece s teškoćama u razvoju u dobi do osam godina života. Svrha mu je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj kako roditelja, tako i djeteta. Nadalje, namjena mu je pružiti dodatnu podršku roditeljima obzirom na pojačane zahtjeve roditeljstva u otežanim okolnostima.

Nositelji programa

Radionice provode posebno educirani voditeljski timovi stručnjaka za podršku ranom razvoju te razvoju djece s teškoćama (dvije ili tri voditeljice - psiholog ili edukacijski rehabilitator).

Način ostvarivanja programa

Program radionica za roditelje „Rastimo zajedno Plus" provodi se u jedanaest radionica, jednom tjedno u trajanju od dva sata. Na radionicama sudjeluje 8-12 roditelja, a koristite se različiti oblici rada, ovisno o cilju i sadržaju pojedine aktivnosti. Kratka predavanja uz PPT prezentacije, vježbe i rad na različitim zadacima izmjenjuju se s razgovorom na određenu temu i razmjenom iskustva u malim ili većim grupama, te ponekom igrom. Pristup osnaživanja roditelja njeguje se kroz partnerski odnos voditeljica i roditelja.

Vrednovanje

Vrednovanje se temelji na kvalitativnim i kvantitativnim podacima prikupljenim od roditelja i voditelja tijekom i po završetku programa. Prate se komentari i percipirana dobit roditelja te iskustvo voditelja u radu. Roditelji sudionici ispunjavaju upitnik za roditelje prije i poslije cijelog ciklusa radionica, kao i Evaluacijski upitnik po završetku ciklusa radionica.

11. Sigurnosno zaštitni i preventivni programi

U našem vrtiću SZP-programi provode se pod nazivom **„Sigurni i sretni".**

Cilj:

- Zaštita sigurnosti i zdravlja djece, poticanje samozaštitnog odgovornog ponašanja i svjesnog izbjegavanja rizika, osnaživanje djeteta za sigurno ponašanje
- Afirmacija potencijala djeteta i izgrađivanje osobe koja poštuje ljudska prava i humane vrijednosti

Sigurnost djece kao profesionalna obveza zaposlenika regulirat će se funkcionalnim mjerama sigurnosti, usklađenima sa zakonskom regulativom, posebnostima ustanove i programskim

okvirom. Bitne zadaće odgojno obrazovnog rada planirat će se, ostvarivati i valorizirati u skladu s Konvencijom o dječjim pravima.

Ciljevi ovoga programa ostvarivat će se na nekoliko razina:

ODGAJATELJI:

- timskom suradnjom odgajatelja i stručnih suradnika utvrditi rizike i procijeniti postojeću situaciju obzirom na sigurnost djeteta u vrtiću;
- u okvirima stručnog usavršavanja odgajatelja dati prednost temama koje su usklađene s ciljevima ovoga Programa;
- uključiti odgajatelje u izradu protokola postupanja u rizičnim situacijama

DJECA:

- Kroz odgojno obrazovne sadržaje i projekte poticati kod djece:
  - razvoj pozitivne slike o sebi,
  - vještine samozaštite i odupiranja nasilnom ponašanju,
  - svijest o dječjim pravima,
  - usvajanje zdravih stilova života,
  - društveno odgovorno ponašanje i sl.

RODITELJI:

- informirati roditelje o sigurnosno zaštitnim programima u dječjem vrtiću, utvrđivati prava, obaveze i odgovornosti svih sudionika;
- pružati podršku i jačati roditeljske kompetencije u području odgoja i poticanja dječjeg razvoja, s ciljem sigurnog i sretnog odrastanja (uključivati roditelje u neke odgojno obrazovne sadržaje s djecom, održavati edukativne - tematske radionice i predavanja za roditelje, organizirati individualni savjetodavni rad i sl.)

KOORDINATORI PROGRAMA:

- međusobno povezivati sve relevantne nositelje Programa
- izraditi plan i zadaće po radnim grupama o protokolima postupanja u redovnim i u rizičnim situacijama
- surađivati s radnim grupama, objedinjavati izrađene protokole i osiguravati njihovu dostupnost svim zaposlenicima
- pratiti primjenu donesenih protokola, usklađivati ih sa zakonskom regulativom, surađivati s ravnateljicom DV-a Rijeka, voditi računa o poštivanju dogovorenih rokova i sl.
- surađivati s vanjskim institucijama i suradnicima

- valorizirati Program kroz izvješća i rasprave na sastancima radnih grupa i na sastancima koordinatora programa

FIZIČKA SIGURNOST DJETETA:

- utvrđivati jasna pravila u vezi dovođenja djeteta u vrtić i dolaska po dijete (utvrđeno Ugovorom) i pratiti pridržavanje istih
- utvrđivati jasna pravila s aspekta fizičke sigurnosti djece u vrijeme njihova boravka izvan vrtića, u šetnjama, posjetama, na izletima, zimovanjima i ljetovanjima: broj odraslih osoba u pratnji, izbor prijevoznika uz suglasnost roditelja...

POSTUPANJE U RIZIČNIM SITUACIJAMA:

- protokol postupanja kod uočavanja vidljivih tragova fizičkog zlostavljanja na djetetu;
- protokol postupanja pri evakuaciji djece kod opasnosti od požara ili potresa

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DJETETA:

- protokol postupanja u slučaju povreda i pružanje prve pomoći
- protokol postupanja pri epidemiološkoj indikaciji
- protokol postupanja kod pojave bolesti djeteta
- standardi higijene i čistoće unutarnjeg i vanjskog prostora vrtića

PSIHOSOCIJALNE MJERE ZAŠTITE:

- protokol postupanja kod sumnje na zanemarivanje i/ili zlostavljanje djeteta
- hodogram pedagoške opservacije
- mjere postupanja s djetetom koje iskazuje neke od agresivnih oblika ponašanja
- mjere postupanja u slučaju neprimjerenog seksualnog ponašanja djece
- sprečavanje zloupotrebe vizualnog materijala snimljenog u vrtiću (fotografija djece i video snimki)

12. Profesionalni razvoj djelatnika

Stručno usavršavanje djelatnika odvijaj se na nekoliko razina:

1. Unutar Centara predškolskog odgoja - oblici i sadržaji stručnog usavršavanja dovode se u vezu s planiranim bitnim zadaćama Centara, odnosno Podcentara i trenutnim potrebama koje se pojavljuju tijekom godine.
2. Stručno usavršavanje na razini DV Rijeka – detaljno se opisuje u Katalogu stručnog usavršavanja DV Rijeka koji je dostupan na web stranici vrtića i u zbornicama svih podcentara. Organiziraju se i provode ona stručna usavršavanja koja su se unutar Centara dokazala kao primjerena, kvalitetna i korisna, a čiji su nositelji stručni djelatnici Dječjeg vrtića Rijeka. Uz ovo se organiziraju i stručna usavršavanja za djelatnike pozivajući vanjske suradnike.
3. Stručno usavršavanje izvan DV Rijeka - kontinuirano uključivanje u rad stručnih skupova čiji je organizator Agencija za odgoj i obrazovanje, a prema Katalogu stručnog usavršavanja na www.azoo.hr.

Umrežavanje, odnosno povezivanje djelatnika iz različitih Centara i Podcentara u proces vrednovanja odgojno-obrazovne prakse po indikatorima kvalitete odgojno-obrazovnog rada i sastanci na kojima se refleksijom analizira i promišlja vlastita praksa strategija je prema viziji u kojoj svaki stručni djelatnik Dječjeg vrtića Rijeka pripada jednoj od zajednica učenja u kojoj će ostvarivati vlastiti profesionalni razvoj.

Učenje na primjerima dobre prakse jedan je oblika koji se promovira. Prvoga tjedna mjeseca travnja održava se stručna manifestacija pod nazivom Tjedan dobre odgojno-obrazovne prakse Dječjeg vrtića Rijeka u kojem stručni djelatnici , jedni za druge, pripremaju prezentacije, radionice, interaktivne šetnje, okrugle stolove i panel- diskusije što daje dobar uvid u najbolja postignuća.

Proces unapređivanja stažiranja i mentorstva u Dječjem vrtiću Rijeka dio je razvoja kulture vrtića kao zajednice učenja u kojoj refleksivna praksa i mentorstvo imaju značajnu ulogu u profesionalnom razvoju. Mentorstvo shvaćamo kao strategiju učenja odraslih koja se zasniva na odnosu, a s ciljem promicanja i podržavanja svjesnosti pojedinca, unapređenju njegove prakse i procesa učenja.

Jedno od polazišta za proces promjena pokrenutih u DV Rijeka s ciljem unapređivanja procesa stažiranja i mentorstva su rezultati istraživanja (L. Jurčić, DV Rijeka, 2014.) provedenog na uzorku od 68 odgojitelja pripravnika iz Primorsko-goranske, Ličko-senjske i Istarske županije. Analizom dobivenih rezultata i diskusijom izdvojili smo nekoliko područja koje smo prepoznali značajnima za unapređenje : pripravnici tijekom stažiranja ne dobivaju jasne povratne informacije o svom radu, 51% pripravnika procjenjuje da im nisu potrebna stručna usavršavanja, kod više od polovice ispitanih pripravnika postoji iskustvo da članovi povjerenstva za praćenje stažiranja od pripravnika očekuju kvalitetniju i suvremeniju odgojno-obrazovnu praksu od one koja se inače provodi u tom vrtiću, pojedini članovi povjerenstva za praćenje stažiranja daju pripravniku oprečne povratne informacije o njegovom radu u čak 39 % ispitanih odgojitelja. Temeljem ovih rezultata definirali smo cilj programa, a to je utvrditi kompetencije odgojitelja mentora i program njihova usavršavanja.

Postavljeni ishodi modela unaprpjeđivanja mentorstva u DV Rijeka usmjereni s k razvoju mentora kao „artikuliranog praktičara" (Takanishi,1980.) koji uz znanja o dječjem razvoju i načinu učenja te provođenja kvalitetne odgojno-obrazovne prakse, ima sposobnosti artikulirati svoje znanje, vještine i iskustvo te tako biti ne samo dobar model pripravniku, nego facilitator njegova razvoja i učenja. S obzirom na to da se mentorstvo zasniva na sadržaju i odnosu, drugi aspekt modela posvećen je promicanju kvalitetnog i produktivnog partnerskog odnosa mentora i pripravnika. On sadržava kreiranje vodećih načela razvoja odnosa na koje se oba partnera obavezuju (poštenje, iskrenost, otvorenost za nove ideje, inicijativnost, razmjena konstruktivnih povratnih informacija), uspostavljanje redovitih i strukturiranih sastanaka mentora i pripravnika čija je tema razvoj njihova odnosa, a očekivani ishod uspostavljanje ravnoteže između pružanja podrške i izazova neophodnih za razvoj. U rasponu od izoliranih susreta čiji je povod neka specifična situacija, do formalnih i strukturiranih programa čija je svrha ostvarivanje institucionalnih i osobnih ciljeva, širok je prostor za pomicanje u jednom ili drugom smjeru, a s ciljem razvoja dobre komunikacije i zdravog odnosa.

13. Vrednovanje i samovrednovanje u vrtiću

Suvremeno koncipiran rani i predškolski odgoj i obrazovanje bazira se na humanističko-razvojnom pristupu i znanstvenim spoznajama o načinima učenja djece. Svrha mu je osigurati optimalne uvjete za uspješan odgoj i cjelovit razvoj svakog djeteta kako bi u potpunosti razvilo sve svoje potencijale, svoje vještine, sposobnosti učenja i druge kapacitete, te kako bi razvilo dostojanstvo, samopoštovanje i samopouzdanje. Jedna od temeljnih vještina koje bi dijete trebalo početi stjecati u najranijoj dobi jest naučiti kako dobiti ono što želi i treba, a da pri tom ne ugrozi potrebe i prava drugih u zajednici. Konvencija o pravima djeteta nalaže da svako dijete ima pravo na najbolje temelje u životu i obvezu odraslih da djeci osiguraju to pravo.

Kvaliteta sustava predškolskog odgoja i obrazovanja određuje se kao rezultat djelovanja niz subjektivnih i objektivnih čimbenika koji u sinergiji omogućuju uspješno zadovoljavanje potreba svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa u ozračju prijateljskih i suradničkih odnosa uz stalnu tendenciju rasta. Predodžba vrtića kao zajednice subjekata koji uče, koji su stalni istraživači, zahtjeva kontinuirano vrednovanje usmjereno na istraživanje, razumijevanje i usavršavanje odgojno-obrazovne prakse.

Dva su glavna pristupa vrednovanja kvalitete odgojno-obrazovnog sustava: eksterno (vanjsko) i interno (unutarnje), odnosno samovrednovanje. Smatramo da je vrednovanje, i vanjsko i unutarnje, nezaobilazan dio odgojno obrazovnog procesa, no posebno bismo se fokusirali na osnaživanje ustanova i svih njihovih članova, na osvješćivanje važnosti i nužnosti unutarnjeg vrednovanja, jer upravo je to put prema mijenjanju pojedinca i cijele ustanove na bolje. Vrednovanje i samovrednovanje su nužni procesi sustavnoga i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja kvalitete rada ustanove.

Definicija kvalitete odgojno-obrazovne prakse nije nepromjenjivo, statično pitanje sa samo jednim ispravnim odgovorom. Zahtjevi za kvalitetom temelje se na živoj razmjeni znanja, iskustava i sklonosti svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Iz navedenog proizlazi da je kurikulum odgojno-obrazovne ustanove neodvojiv od procesa učenja djece i odraslih, a ističe da je sukonstrukcija znanja moguća jedino u zajednici koja uči. Stoga jedan od kriterija vrednovanja i samovrednovanja sustava ranog i predškolskog obrazovanja, odnosno dječjih vrtića, treba ići u smjeru istraživanja, praćenja i osvješćivanja te stalnog inoviranja postojeće prakse, radi unapređivanja dječjih vrtića i njihove transformacije u zajednice koje uče.

Kvalitetno vrednovanje i samovrednovanje je najmoćnije sredstvo za poticanje promjena na bolje, to je utvrđivanje trenutnog stanja, detektiranje problema i/ili dobre prakse, određivanje prioritetnih zadaća, pronalaženje ideja za rješavanje problema i/ili unapređivanje prakse i utvrđivanje pozitivnih postignuća i njihovo osnaživanje.

Proces vrednovanja i samovrednovanja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju može obuhvaćati cjelinu odnosno ukupnost funkcioniranja sustava ili neke segmente ranog i predškolskog odgoja.

Postoji nekoliko načina/modela samovrednovanja i vrednovanja sustava predškolskog odgoja i obrazovanja od kojih je svaki primjenjiv ovisno o kontekstu ustanove.

U Dječjem vrtiću Rijeka samovrednovanje i vrednovanje se provodi u odnosu na Indikatore kvalitete koji su proizašli iz sustavnog praćenja područja djelovanja svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa.

Indikatori kvalitete odgojno – obrazovnog rada:

1. Okruženje za igru i učenje
2. Praćenje, planiranje i dokumentiranje
3. Interakcijsko-komunikacijski aspekt u radu s djecom
4. Strategije učenja
5. Timski rad
6. Suradnja s roditeljima
7. Profesionalni razvoj
8. Zdravlje i sigurnost
9. Indikatori kvalitete odgojno-obrazovnog rada u odnosu na djecu s teškoćama u razvoju

S ciljem procjene svakodnevne primjenjivosti Indikatora kvalitete formirane su zajednice učenja odgojitelja mentora, kao prepoznatih kvalitetnih praktičara. Na osnovu samoprocjene odgojitelja mentora i njihovih prijedloga definirani su Indikatori kvalitete koji se primjenjuju u samovrednovanju i vrednovanju odgojno-obrazovnog rada.

➢ Ključna područja vrednovanja (prijedlog prema M. Ljubetić, 2009):

1. Filozofija, stajališta i vrijednosti ustanove,
   Jačanje kapaciteta ustanove da sama sebe mijenja i usavršava u zacrtanom smjeru,
2. Stil upravljanja u dječjem vrtiću, izgradnja zajedničke vizije te uloge čimbenika odgojno-obrazovnog proces,
   Razvijanje strategije angažmana, a ne kontrole,
3. Kvaliteta odnosa (na svim razinama u dječjem vrtiću i izvan njega) i načini rješavanja problema,
   Podizanje razine kvalitete komunikacije, preuzimanje sve veće odgovornosti za kvalitetu odnosa, razvijati spremnost za timski rad, poticati uključenost svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa,
4. Prostor i materijalno okruženje (materijalizacija odgojne filozofije dječjeg vrtića),
   Oblikovanje prostorno-materijalnog okruženja za življenje i učenje koje omogućava komunikaciju i socijalnu interakciju djece i odraslih u dječjem vrtiću te omogućava: slobodu izbora, samostalnost, kretanje, kreativnost, vlastiti tempo učenju....
5. Zdravstveno-higijenski uvjeti rada i sigurnost,
   Planiranje prehrane u skladu s preporukama stručnjaka, čistoću i urednost ustanove, sigurnost unutarnjih i vanjskih prostora ustanove te na provedbu sigurnosnih mjera,
6. Kurikulum predškolskog odgoja te učenje djece i odraslih,
   Osvješćivanje, uvođenje promjena, analiza rezultata, praćenje, inoviranje, transformacija vrtića u zajednicu koja uči
7. Odnosi/partnerstvo obitelji, vrtića i lokalne zajednice
   Shvaćanje roditelja i članova lokalne zajednice kao ravnopravnih partnera u odgoju i obrazovanju djece, djelatno uključivanje roditelja i svih čimbenika u sukonstrukciju vrtićkog kurikuluma,
8. Ljudski resursi,
   Uočavanje elementa zadovoljstva poslom, procjenjivanje kompetentnosti u radu s djecom, roditeljima i kolegama te želju za kontinuiranim usavršavanjem.
9. Proces praćenja i vrednovanja,
   Osviješćivanje dobrih i loših segmenata rada, zadovoljstvo kvalitetom rada, spremnost za prihvaćanje i iznošenje dobronamjernih primjedaba o radu, otvorenost ustanove za razgovor o kvaliteti, procjenjivanje osobnog doprinosa kvaliteti rada ustanove te elemente stavova o procesima vanjskog vrednovanja i samovrednovanja.

Pristupi, postupci i kriteriji vrednovanja ovise o svrsi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, ali i uvjetima u kojima se ostvaruje.

Kvalitetnim samovrednovanjem svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa (ravnatelj, stručni djelatnici, djeca, roditelji, čimbenici lokalne zajednice) značajno bi se unaprijedila odgojno-obrazovna praksa u dječjim vrtićima.
Kooperativnim vrednovanjem (vanjskim i unutarnjim) stekao bi se uvid u postojeće stanje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, detektirali postojeći problemi te utvrdili mogući pravci djelovanja u cilju unapređivanja sustava predškolskog odgoja.

Poticanjem samovrednovanja djece u svim odgojno-obrazovnim situacijama omogućili bi djeci osvješćivanje svojih djelotvornih/nedjelotvornih ponašanja i preuzimanje odgovornosti za vlastite izbore od najranije dobi.

Krajnji cilj vrednovanja i samovrednovanja dječjeg vrtića je utvrđivanje postojećeg stanja te jačanje kapaciteta ustanove da samu sebe mijenja i usavršava u zacrtanom smjeru, vodeći računa o stvaranju uvjeta za uspješno zadovoljavanje potreba i prava svih. U skladu s navedenim nužno je stvoriti okruženje i ozračje za slobodan dijalog u kojem će samovrednovanje i refleksije pojedinaca biti nadopunjene refleksijama svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

14. Etički kodeks

Implicitna pedagogija tj. individualni vrijednosni sustav odrasle osobe, uz normativni sustav vrijednosti promoviran u određenom sociokulturnom kontekstu, moćno djeluje i određuje ukupnost njegova ponašanja i djelovanja. Analizom sastavnica implicitne pedagogije moguće je dokučiti individualni sustav vrijednosti na kojem se temelji konkretna odgojna praksa kao svojevrsni odgojni stil. Kada se etičnost afirimira kao načelo onda je na njemu utemeljen kodeks ponašanja u stvari anticipirajući čimbenik teorije i prakse ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Etički kodeks predstavlja svojevrsnu potporu razvoju etičke osjetljivost i osobnom moralnom integritetu i hrabrosti pojedinca da djeluje u skladu s iskazanim implicitnim sustavom vrijednosti.

Etičkim kodeksom Dječjeg vrtića Rijeka utvrđuju se pravila dobrog ponašanja radnika Dječjeg vrtića Rijeka koja se temelje na normama međunarodnog i unutarnjeg prava kao i normama koje nisu izražene pravnim propisima, a nužne su za etično postupanje, moralnom sustavu i načelima profesionalne etike.

Svi radnici Dječjeg vrtića Rijeka trebaju se pridržavati Etičkog kodeksa u svome profesionalnom radu, javnom djelovanju prema djeci i roditeljima/starateljima, poslovnim suradnicima, javnim tijelima i institucijama, osnivaču i Ustanovi te u međusobnim odnosima.

Načela Etičkog kodeksa Dječjeg vrtića Rijeka za uzoran i profesionalan rad su :

1. **Načelo zakonitosti, profesionalnosti i stručnosti**
2. **Načelo uvažavanja ljudskih prava**
3. **Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe**
4. **Načelo jednakosti i pravednosti**

5. **Načelo objektivnosti**
6. **Načelo samostalnosti rada**
7. **Načelo povjerljivosti, tajnosti i zaštite podataka**
8. **Načelo transparentnosti, razmjenjivanja informacija i iskustava**
9. **Načelo poštenja i odgovornosti u radu**
10. **Načelo mirnog suživota**
11. **Načelo zaštite osobnog ugleda, struke i ugleda Ustanove**